

Staten-Generaal

1/2

AS

Vergaderjaar 2025-2026

33 845 Interparlementair Koninkrijksoverleg

Nr. 57 Brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal

Den Haag, 4 december 2025

De vaste commissies voor Koninkrijksrelaties van de Eerste en Tweede Kamer hebben mij op d.d. 2 oktober 2025 (kenmerk 33845-56/2025D43036) verzocht om, namens het kabinet, de beide Kamers te voorzien van een reactie op de afsprakenlijst van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (hierna; IPKO) dat heeft plaatsgevonden van 26 t/m 29 september jl. in Nederland. Ten aanzien van de onderwerpen uit de afsprakenlijst, wordt uw Kamer per onderwerp voorzien van een reactie in deze brief.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum

Onderwijs

Werkbezoek Haagse Hogeschool

Papiamentu/o

Tijdens het afgelopen IPKO heeft u een werkbezoek gebracht aan de Haagse Hogeschool. Tijdens dit werkbezoek heeft u stilgestaan bij 'Papiaments als instructietaal'.

In het kader van het meertalig onderwijs, sluit het kabinet zich aan bij het belang van beheersing van Papiamentu/o, als moedertaal, in woord en geschrift. Daarnaast is het belangrijk om een taal te beheersen waar veel bronnen van beschikbaar zijn voor kennisontwikkeling. Dit is van belang voor studeren in het buitenland, maar ook voor een leven lang leren in eigen land.

Beroepsonderwijs in het Koninkrijk

In het kader van de Landspakketten werkt het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, via het Directoraat-generaal Koninkrijksrelaties en de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO), samen met Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de *Strategic Education Alliance* aan een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In de eerste helft van het jaar zijn rondetafelgesprekken georganiseerd in Aruba en Curaçao, en afgelopen maand in Sint-Maarten.

De actiepunten uit deze bijeenkomsten, waar naast overheden en onderwijsinstellingen ook werkgeversorganisaties aan deelnamen, worden door de landen opgepakt. Vanuit de Landspakketten bestaat de mogelijkheid om vervolgprojecten te ondersteunen.

Best practices, zoals de regionale samenwerking rond de opleidingen apothekersassistent en doktersassistent, samenwerkingen tussen instellingen in het Caribisch gebied en Nederland op het gebied van hospitalityonderwijs, en het opzetten van een stagefonds en Koninkrijksbeurzen, dragen bij aan het aanpakken van de uitdagingen in het middelbaar beroepsonderwijs zoals genoemd in de afsprakenlijst.

Braingain/studiesucces

Daarnaast wordt in het kader van Braingain een Caribische vacaturebank opgezet. Dit platform matcht afgestudeerde en studerende talenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk aan werk- en stagemogelijkheden op de eilanden, met als doel talent te behouden of terug te laten keren naar de regio.

De vacaturebank versterkt niet alleen de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, maar ondersteunt ook het welzijn van jongeren doordat zij vroegtijdig inzicht krijgen in mogelijke stages en loopbaanpaden in hun eigen regio. Zo kunnen zij gerichtere studiekeuzes maken, zich beter voorbereiden op de arbeidsmarkt en een sterkere binding met hun eiland behouden.

Geopolitieke ontwikkelingen

Tijdens het IPKO in september 2025 is aandacht besteed aan de veranderende wereldorde en hoe die zich momenteel manifesteert in het Caribisch gebied. De oplopende spanningen in de regio worden door de vier landen in het Koninkrijk nauwlettend in de gaten gehouden. Het kabinet begrijpt dat deze ontwikkelingen aanleiding kunnen geven tot zorg. In contacten met de VS benadrukt het kabinet het belang dat de gevolgen voor de regio — ook voor het Caribisch deel van het Koninkrijk — goed worden meegenomen.

Het IPKO geeft aan zich zorgen te maken over de migratiestromen naar de landen. In algemene zin houden de landen in het Koninkrijk houden de migratiestromen richting Aruba, Curaçao en Bonaire nauwlettend in het oog.

De minister van Defensie en de minister van Buitenlandse Zaken volgen verder de actuele ontwikkelingen nauwgezet en informeren de regeringen van Aruba en Curaçao en de gezaghebber van Bonaire voortdurend. Hoewel er momenteel geen sprake is van een acute dreiging voor het Koninkrijk, bereiden Aruba, Bonaire en Curaçao zich momenteel voor op diverse relevante scenario's. Zij kunnen daarbij desgewenst rekenen op ondersteuning van de betrokken ministeries in Europees Nederland middels de gebruikelijke routes tot samenwerking die het Statuut voorschrijft.

Het Kabinet zegt toe de parlementen zo veel als noodzakelijk en mogelijk is te blijven informeren. Desgewenst kan er door het kabinet een technische briefing worden verzorgd.

Spontaan advies Raad van State over 70 jaar Statuut voor het Koninkrijk

Het kabinet heeft met veel interesse de terugkoppeling gelezen over de verhandelingen van het Interparlementair Koninkrijksoverleg op het ongevraagde advies van de Afdeling Advisering van de Raad van State van het Koninkrijk (hierna: de Afdeling).

Voor zover blijkt uit de afsprakenlijst, zijn er vruchtbare discussies gevoerd en mooie inzichten opgedaan. Zoals u weet, zijn de position papers van alle vier de landen ondertussen afgerond en openbaar. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hoopt op korte termijn de drie minister-presidenten van de Landen te spreken over hoe we deze verschillende posities kunnen bundelen in een gezamenlijk gedragen nader rapport.

Het democratisch tekort is natuurlijk één van de onderdelen van het ongevraagde advies van de Afdeling. De deskundigengroep die

bij het vorige Interparlementair Koninkrijksoverleg is aangekondigd is daarvoor uiterst interessant. Het kabinet kijkt dan ook uit naar de voorstellen die door de deskundigen worden gepresenteerd.

Vergrijzende samenlevingen in de landen van het Koninkrijk der Nederlanden: uitdagingen en handelingsperspectieven

Het kabinet deelt de zorg over de zeer bepalende demografische ontwikkelingen in de landen van het Koninkrijk. Het kabinet deelt de zorg over de bepalende demografische ontwikkelingen in de landen van het Koninkrijk. De vergrijzing is deels het gevolg van sterke immigratie door snelle werkgelegenheidsgroei en deels van het vertrek van een deel van de actieve bevolking (ontgroening), zoals in Curaçao.

Door de kleine schaal van de landen hebben deze ontwikkelingen snel grote gevolgen voor onder andere de gezondheidszorg en sociale zekerheid. In het kader van de Landspakketten werkt het kabinet daarom samen met de landen aan langetermijnoplossingen om zorg en zekerheid betaalbaar te houden. Daarnaast ondersteunt het kabinet de samenwerking tussen de landen bij het sturen en plannen van hun economische ontwikkeling op de lange termijn.